

greencities

SAMARBEJDSAFTALE

– et forpligtende miljøsamarbejde for kommuner

Forord

Green Cities er et visionært og forpligtende samarbejde mellem kommuner, der arbejder for bæredygtighed og gør en ekstra indsats for miljøet.

Albertslund, Ballerup og Københavns kommuner indledte i år 2000 samarbejdet under navnet Dogme 2000. Senere har Fredericia, Herning, Kolding og Allerød tilsluttet sig.

Ved starten blev der formuleret 3 "dogmer", der beskriver idégrundlaget for samarbejdet:

- Dogme 1** Menneskets påvirkning af naturen skal måles
- Dogme 2** Der skal udarbejdes en plan for forbedring af miljøet
- Dogme 3** Miljøarbejdet skal forankres

For hvert "dogme" blev der opstillet konkrete miljømål, som medlemskommunerne hver for sig og sammen har arbejdet for. Herigennem har vi nærmet os visionen om bæredygtighed.

Udviklingen i de senere år har givet flere tolkninger af "dogmerne" og i samarbejdet ønsker vi nu at præcisere og skærpe vores miljøprofil.

Fra 2005 til 2007 har vi, med støtte fra EU's Life-program, gennemført et udviklingsprojekt.

På dette grundlag har vi besluttet at revidere rammerne for samarbejdet og skærpe kravene til vores mål og dokumentationer for, hvor langt vi er nået.

Dette dokument er resultatet heraf og fundamentet for vores samarbejde mod bæredygtighed fremover.

På Styregruppens vegne

Leif Pedersen

Visionen

Vores vision er et miljømæssigt bæredygtigt samfund. Vi vil derfor gøre en ekstraordinær indsats for miljøet gennem forpligtende samarbejde og politisk lederskab.

Vi har opstillet 10 bæredygtighedsområder:

Jord

Kvaliteten af jord er så god, at vores sundhed er sikret.

Grundvand

Kvaliteten af drikkevandet er så god, at det er nok med en simpel vandbehandling. Der bruges ikke mere grundvand end der gendannes.

Luft

Udslip til luften er fri for miljø- og sundhedsskadelige stoffer.

Klima

Energiforbruget er CO₂-neutralt.

Natur

Der er rige og varierede muligheder for oplevelser i naturen. Naturen plejes efter økologiske principper og har en høj biologisk mangfoldighed.

Støj

Der er ikke sundhedsskadelig støj i boliger og offentlige rum.

Kemikalier

Brug og udslip af miljø- og sundhedsskadelige stoffer og produkter er stoppet.

Affald

Affaldshåndteringen belaster ikke miljøet.

Planlægning

Al planlægning sker miljømæssigt bæredygtigt med miljøvurdering som en naturlig del af processen.

Forankring

Borgere, virksomheder og det offentlige handler miljøbevidst og engagerer sig aktivt i en miljømæssig bæredygtig udvikling.

Fælles mål

De fælles mål er besluttet i enighed og vi har forpligtet os til at søge dem opfyldt. Til hvert bæredygtighedsområde er der knyttet fælles mål.

På nuværende tidspunkt har vi følgende fælles mål:

- Vi vil inden 2012 reducere vores vandforbrug i husholdninger til maksimalt 100 liter pr. døgn pr. indbygger
- Vi vil dyrke og drive kommunale landbrugsarealer efter økologiske principper
- Vi vil ikke anvende pesticider på kommunale arealer og vi vil gøre en målrettet indsats for, at borgere og virksomheder og landbrug ikke bruger pesticider
- Vi vil reducere udslippet af sundhedsskadelige stoffer til luften og vi vil overholde grænseværdierne for NO₂ og partikler senest i 2015
- Vi vil inden 2015 reducere udslippet af CO₂ med 25 % i forhold til 2006
- Vi vil inden 2010 stoppe tabet af biologisk mangfoldighed og vi vil frem mod 2015 øge antallet af prioriterede arter
- Vi vil have at det kommunale fødevarerforbrug er økologisk. Mindst 75 % skal være økologisk i 2012
- Vi vil reducere antallet af boliger med sundhedsskadelig støjbelastning frem mod 2015, hvor ingen borgere er udsat for sundhedsskadelig støj om natten i deres hjem
- Vi vil udforme og implementere en miljømæssigt progressiv indkøbspolitik, hvor vi sætter konkrete miljømål
- Vi vil i kommunalt regi udfase de 13 miljøbelastende kemikalier udpeget af Green Cities-kommunerne. Kortlægningen af kommunernes forbrug skal være afsluttet i 2010
- Vi vil senest i 2015 deponere maksimalt 5 % affald pr. år
- Vi vil udvikle fælles miljømæssigt bæredygtige retningslinjer inden for bygge- og anlægsområdet
- Vi vil miljøcertificere alle kommunens institutioner og forvaltninger senest i 2015. Nye medlemskommuner skal udarbejde en plan for fuld miljøcertificering og gennemføre den inden for en ti-årig periode
- Vi vil iværksætte og understøtte borgerrettede aktiviteter og sikre samarbejde med borgerne
- Vi vil styrke det miljøarbejde, som ligger ud over det lovpligtige, ved at indgå et formaliseret samarbejde med erhvervslivet
- Vi vil inddrage miljømæssig bæredygtighed i alle politikker og serviceområder

Spilleregler

Vi har fastsat et sæt spilleregler, som vi forpligter hinanden til at følge.

Samarbejdet:

Samarbejdet bygger på 4 principper, som vi er forpligtet til at følge i arbejdet mod visionen og de fælles mål:

- Måle
- Planlægge
- Forankre
- Blive revideret

Samarbejdet er dynamisk. Vi kan løbende udpege nye fælles mål og lade gamle mål udgå.

Samarbejdet indebærer, at vi:

- Arbejder for at nå de fælles mål
- Udpeger og samarbejder om nye fælles mål
- Hvert år udarbejder et miljøregnskab. Regnskabet skal dække kommunens geografiske område og skal indeholde en række fælles oplysninger, der knytter sig til visionen og de fælles mål
- Udarbejder en plan, der indeholder lokale mål og handlingsplaner inden for visionen og de fælles mål
- Arbejder for at miljømæssig bæredygtighed forankres, så borgere, erhvervsliv og kommunen selv tager ansvar og handler miljøbevidst
- Årligt afgiver en fælles erklæring med anbefalinger til nationale og internationale miljøtiltag
- Lader os revidere af en ekstern revisor efter fælles principper

- Betaler et kontingent til samarbejdets fælles aktiviteter, miljøpris m.m. samt selv afholder udgiften til den årlige revision

Revisionen har til formål, at:

- Give en statusvurdering af de enkelte kommuners præstation
- Vurdere fremdriften i forhold til tidligere
- Udpege eventuelle svagheder af betydning for det videre arbejde
- Udgøre grundlaget for Styregruppens årlige gennemgang af samarbejdet

Organisering:

Samarbejdet koordineres af en politisk styregruppe. Styregruppen er ansvarlig for samarbejdsaftalen og revisionsprincipperne og skal arbejde for fremdriften i miljøarbejdet.

Hver kommune vælger én politisk repræsentant til Styregruppen. Hvis Styregruppen ved den årlige revision skønner at en kommune ikke udviser tilstrækkelig seriøsitet omkring fremdrift, kan Styregruppen komme med anbefalinger til det videre arbejde.

Hvis kommunen stadig ikke søger at efterleve samarbejdsaftalen, kan et flertal i Styregruppen beslutte at den skal udtræde af samarbejdet.

Styregruppen kan nedsætte arbejdsgrupper til at belyse forskellige spørgsmål. >>

Arbejdsgrupperne består af relevante embedsmænd fra medlemskommunerne. Hver kommune vælger 1-2 embedsmænd til en Embedsmandsgruppe. Gruppen forbereder styregruppemøderne og står for kontakten til arbejdsgrupperne.

For både Styregruppen, Embedsmandsgruppen og arbejdsgrupperne gælder at der skal udarbejdes kommissorier, som skal godkendes og løbende revideres af Styregruppen.

Kommunerne varetager på skift formandskabet for en to-årig periode. Den kommune, der afgiver formandskabet, varetager næstformandsposten det efterfølgende år. Den kommune, der overtager formandskabet, varetager næstformandsposten det sidste år af den foregående formandskabsperiode.

Den kommune, der har formandskabet, varetager også de fælles sekretariatsopgaver. Sekretariatet forbereder embedsmands- og styregruppemøder samt er med til at arrangere de årlige konferencer og den fælles prisuddeling.

Der afholdes to årlige konferencer:

En forårskonference for arbejdsgrupper, Embedsmandsgruppe og Styregruppe. Her drøftes udviklingen af samarbejdet. En efterårskonference, som er åben for alle og hvor vi udveksler erfaringer og får ny inspiration.

Betaling:

Hver kommune bidrager til fælles arrangementer og fælles miljøpris med et kontingent fastsat efter kommunestørrelse.

Kontingentet for et kalenderår fastlægges af Styregruppen foråret året forinden, så det kan indgå i den kommunale budgetplanlægning.

Kontingentet udgør pt.:

- 55.000 kr. for kommuner med op til 100.000 indbyggere
- 110.000 kr. for kommuner med over 100.000 indbyggere

Økonomi og regnskab administreres af sekretariatskommunen. Der fremlægges årligt et revideret regnskab. Første betaling forfalder, når en kommune optages i samarbejdet og følger siden kalenderåret.

Miljøprisuddeling:

Green Cities kan en gang årligt uddele en miljøpris. Prisens formål er at sætte fokus på bæredygtig udvikling og samtidig vise, at samarbejdet støtter initiativer som fremmer en sådan udvikling.

Miljøprisen uddeles til personer, personalegrupper eller organisationer, der gør en særlig indsats for bæredygtig udvikling.

Der er nedsat en Bedømmelseskomité som udpeger årets prismodtager(e). Bedømmelseskomiteen udgøres af tre personer. Ændringer i bedømmelseskomiteen kan foretages af Styregruppen.

I Bedømmelseskomiteen sidder repræsentanter for:

- Danmarks Naturfredningsforening
- Miljøstyrelsen
- Det Europæiske Miljøagentur

De deltagende kommuner kan indstille prisvindere til Bedømmelseskomiteen.

Deltagelse og godkendelse:

Alle kommuner kan optages i samarbejdet efter ansøgning og ved at tilslutte sig den foreliggende samarbejdsaftale.

En kommune kan optages i samarbejdet, selv om den ikke kan opfylde alle krav, men kommunen skal arbejde målrettet mod at opfylde disse. Deltagelse forudsætter at kommunen, senest 12 måneder efter tiltrædelsen af dokumentet, har udarbejdet en handleplan for de fælles mål.

Deltagelsen forudsætter, at dette dokument med tilhørende revisionsprincipper skal vedtages af Kommunalbestyrelsen. Kommuner kan deltage i samarbejdet som observatør i 6-12 måneder uden betaling.

Regler for udmeldelse:

En kommune kan til enhver tid forlade samarbejdet. Udmeldelse skal ske skriftligt til sekretariatet inden 1. oktober aht. budgetlægning. Udmeldelsen træder herefter i kraft fra 1. januar.

Revision af samarbejdsaftalen:

Dette dokument er vedtaget af de respektive kommunalbestyrelser i Green Cities-samarbejdet og alene redaktionelle tiltag eller tydeliggørelser kan foretages af Styregruppen. Ændringer i eksisterende mål og fremtidige nye fælles mål forudsætter fornyet godkendelse i de respektive kommunalbestyrelser.

miljokommunerne.dk